Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Tractatus ascetico-theologicus de conscientia erronea - Cod. Ettenheim-Münster 75

Cartier, Jean-Baptiste

[S.l.], 1733

Articulus 7

urn:nbn:de:bsz:31-108631

Visual Library

Articulus 7mus

Quomodo pravis occurrendũ sit cogitationibus

Equidem nonnullos inter scrupulosos reperire est, qui malâ recedente aut propulsatâ cogitatione minimè arguntur, certi ei nullum prabuisse consensum. At qualem modum ad eas propulsandas adhibere eos oporteat, plane ignorant: magnam siquidem vim sibi inferunt, ac miris ridiculisq; corporis motibus ac gestibus easdem à se removere satagunt. Enim vero nunc eos videbis multiplices formare cruces, nunc pectus, nunc tempora constringere, nunc frontem corrugare, modò caput agitare, modò totũ corpus in aliam partem versare, modò occludere oculos, modò incepta quadam proferre, aut interdum voce aperta repetere: nolo nolo, nolo, non facio, recede diabole! nisi enim hæc aut similia prastiterint existimant se iam consensum prabuisse.

Hi plane insolentibus hisce medijs plurimũ sibi officiunt, caput enim magis ac magis vexant, et cerebrum fatigant, a quo, ut supra iam monuimus,

omnino cavere debent scrupulosi;
nam praeterquam, quod per hoc
eorum perturbetur iudicium, fiunt
praterea ita perplexi, ut sibi
ab oratione, meditatione, ac lec-
tione aut simili spirituali exer-
citio timeant, imo eo tandem
deveniant, ut nequaquam audeant
rememorare praterita, prospicere futura
~~futa~~, imo vix cogitare praesentia.
rati his aut similibus caput ob-
tundi, cerebrumque fatigari, sed
decumanus est iste error, liquide
cerebri debilitas et capitis obtu-
sio ab ineptis modo recensitis
motibus, ac operosis mentis re-
flexionibus, necnon ab inani ap-
prehensione, timore, ac formidi-
ne oboriuntur; quod et ipsa
naturalis ratio dictat; metus
enim suscitat vehementem cogi-
tationem, ac rem obiectam forti
quadam cogitatione, consideratio-
ne, ac ponderatione altius ac
profundius memoriae infigit,
quod sane absque capitis fatiga-
tione nequaquam fieri potest.

Jam, scire desideras, qua
ratione, quove modo prava pro-
pulsanda sint suggestiones?
R. deo Vnanimem Doctorum esse
sententiam ad eas repellendas,
nulla opus esse altercatione,
aut contentione caput videlicet
vexando, aut ullam imaginationi
vim inferendo, sed eas cum tran=

quillitate animi contemnendo, mentem aliò divertendo, aut continuando, quod iam coeptum erat, ut supra iam insinuatum est. Res sitè huiusmodi exemplò palam fieri potest. Catelli, si praetereunte allatrent, is autem nihil eos moratus ulterius progrediatur, pergatq; quò coepit, pedo, illicò allatrare cessant, abeuntq;. Ad hunc plane modum in hisce suggestionibus res se habet, si enim contemnuntur, facilè silent, ac recedunt.

Quod si tamen malâ propulsatâ cogitatione mox "cadè" redeat, bonò nihilominus sit animò; aliud enim est impugnari à vitiis, et aliud expugnari, quamdiu tibi, ait Blosius, displicent ipsa vitia, et eis ratione ac voluntate repugnas, non elongaris à Deo, quantumlibet illa infesta sint ac molesta. Et post pauca subdit. "Qui vel semel vanae sui complacentiae consentit, deformior in oculis Dei redditur, quàm si multis annis incidentias etiam pessimas citra sum consensum sentiret. Saviant, ut possunt maligni spiritus, titillet ac stimulet caro, anima, quae deliberatâ voluntate se ad

; nam, ut sepe iam diximus, non nocet sensus, si desit consensus;

"pravitatem non convertit, gra-
"tiâ Dei non amittit. hæc Blos.
in Spec. Spirit. c. 6.

~~Ex dictis iam~~

Ex his iam facilè resolvitur,
quomodò scrupulosi non solùm
circa cogitationes obscoenas, sed
etiam circa dubia fidei ac teme-
raria judicia, quibus summopere
vexari solent, se habere debant.
Nimirum non positivè, sed po-
tiùs negativè ea impugnando,
v.g. suggerit scrupulg. fieri
non posse, ut Christus verè sub
speciebus Eucharisticis latere
queat. tunc non debet scrupu-
losus elicere actum fidei circa
præsentiam christi in hoc vene-
rabili Sacramento, sed facilius
cludet scrupulum, impossibilitate
huius mysterii obiicientem "si men-
"tem alò divertat. Pari modo
videt scrupulosg, quemdam paulò
liberius iocantem, mox mentem
eius subit cogitatio: En luxurio-
sum hominem. Tunc illico animum
alò reflectat, aut si malit Res-
pondeat interne: Sit Luxuriosg
quid tum? quid ad me? Sit talis
viderit ipse? hoc enim modò
facilius vincet scrupulum, quà
operosè rationes inquirendo, quibus iudicet casum. ✝ hominem